

Αριθ. Πρωτ.:32380

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2018

Απολογισμός και λογοδοσία για τη δραστηριότητα του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2017 μέχρι τη λήξη της θητείας του.

Εκτιμήσεις εξελίξεων για το άμεσο μέλλον από τον Πρόεδρο κ. Ζαχαρία Αθουσάκη.

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Προ διμήνου στο ίδιο ξενοδοχείο φιλοξενήθηκε η έκτακτη γενική συνέλευση του Συνδέσμου μας στην σύγκληση της οποίας μας οδήγησαν τα πολλά και έντονα προβλήματα που βιώνουμε στον κλάδο παραγωγής δημοσίων έργων.

Σε εκείνη την γενική συνέλευση και παρουσία του Υπουργού δήλωσα ότι θα απέχω από τις επόμενες αρχαιρεσίες του Συνδέσμου, ως ένδειξη διαμαρτυρίας του Προεδρείου του ΣΑΤΕ για την μη επίλυση σοβαρών ζητημάτων του κλάδου, και το χάος που επικρατεί στα Δημόσια Έργα με τις προσφορές του 60%-70%.

Πολλοί Συνάδελφοι, στην συνέχεια, είτε από το Κέντρο, είτε από την Περιφέρεια, με παρότρυναν να συνεχίσω την προσπάθεια και να μην εγκαταλείψω τον Σύνδεσμο στις κρίσιμες στιγμές του.

Λαβαίνοντας υπόψη τις σχετικές προτροπές θεώρησα χρέος μου να συνεχίσω τον αγώνα που είχαμε ξεκινήσει ως Δ.Σ του ΣΑΤΕ, που είχε τις τύχες του ΣΑΤΕ στα χέρια του στην πιο δύσκολη περίοδο της εργοληπτικής επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα.

Σε κάθε περίπτωση το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που θα προκύψει από τις σημερινές εκλογές που για πρώτη φορά διεξάγονται ταυτόχρονα σε 9 εκλογικά κέντρα στην Χώρα, οφείλει να καθοδηγηθεί στις δράσεις του από τις αποφάσεις της έκτακτης γενικής συνέλευσης, τις οποίες αξίζει να αναφέρω σε αυτό το σημείο:

A- Σύστημα ανάδειξης αναδόχου

"Η απόφαση της ε.γ.σ. έχει ως εξής:

- Αντικειμενική ανάδειξη των ΑΧΠ με την εφαρμογή κατάλληλου αλγορίθμου.
- Αυτόματη ανάδειξη μειοδότη βάσει εφαρμογής του ως άνω αλγορίθμου για έργα κάτω του Κοινοτικού ορίου.

Εξασφάλιση των κατωτέρω:

1. Έγκυρος μηχανισμός προσδιορισμού των προϋπολογισμών των έργων. Αποτύπωση των τιμών των κατασκευαστικών εργασιών και των συντελεστών παραγωγής των τεχνικών έργων, ώστε να δημιουργηθούν οι απαραίτητες προαπαιτούμενες συνθήκες για την αντικειμενοποίηση και παραμετροποίηση των αιτιολογήσεων των απαράδεκτα χαμηλών προσφορών, επιτρέποντας την υιοθέτηση έγκυρων και αντικειμενικών υποδειγμάτων τυποποιημένου τρόπου ανάλυσης, τεκμηρίωσης και ελέγχου οικονομικών προσφορών, για την ανάληψη συμβάσεων δημοσίων έργων.
2. Ο καθορισμός ενός αντικειμενικού και προκαθορισμένου συστήματος ελέγχου των αιτιολογήσεων και ο υποχρεωτικός τύπος αιτιολόγησης, με προκαθορισμένους συντελεστές, ή εύρος αυτών, των παραμέτρων διαμόρφωσης του κόστους ενός έργου (αποδόσεις μηχανημάτων, ανθρωπίνου δυναμικού, μεταφορικών μέσων κ.λπ.).
3. Οι αξιολογητές των αιτιολογήσεων να προέρχονται από Ειδικό Μητρώο ειδικών αξιολογητών και να προκύπτουν από ηλεκτρονική κλήρωση, ενώ το Ειδικό Σώμα Ελεγκτών Αιτιολόγησης να αποτελεί ανεξάρτητο τρίτο φορέα, που δεν θα εμπλέκεται επ' ουδενί, με την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή.
4. Η μη αποδοχή ζημιογόνου προσφοράς.

5. Η σύσταση Ειδικού Σώματος Μητρώου Επιβλεπόντων Ελεγκτών, καθώς και η χρησιμοποίηση εξωτερικών Συμβούλων επίβλεψης στις περιπτώσεις αναδόχων, που έχουν προκύψει κατόπιν μη απόρριψης των αιτιολογήσεών τους.
6. Η επίσπευση της νομοθετικής πρόβλεψης σύστασης Ειδικού Σώματος Κοστολόγων Επιμετρητών (δίνοντας ευρύτερη έννοια στον κοστολόγο επιμετρητή από αυτήν του άρθρου 218 του Ν.4512/2018).
7. Ένας συντομότερος αλγόριθμος εντοπισμού των अपαράδεκτα χαμηλών προσφορών, με ταυτόχρονη διασφάλισή του, μέσα από την πρόβλεψη δυνατότητας εύκολης και συχνής αλλαγής του, για να μην μπορεί να χαλιναγωγείται.
8. Νομοθετική ρύθμιση της διασφάλισης των Αναθετουσών Αρχών, με την υποχρέωση καταβολής πρόσθετων εγγυήσεων, από πλευράς του αναδόχου, του οποίου η αιτιολόγηση δεν έχει απορριφθεί.
9. Η δημοσίευση σε ελεύθερα προσβάσιμο ιστότοπο, των αποφάσεων επί των αιτιολογήσεων, καθώς και των κρινόμενων αιτιολογήσεων."

Στο πλαίσιο αυτής της απόφασης το ΔΣ του ΣΑΤΕ συνεχίζει τις επαφές με τους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου, με τις άλλες Εργοληπτικές Οργανώσεις αλλά και την ΕΑΑΔΗΣΥ προκειμένου το συντομότερο δυνατό να ζυμωθούν συνθήκες εξασφάλισης των αποφάσεων της έκτακτης γενικής συνέλευσης των μελών του ΣΑΤΕ.

Συνάδελφοι δεν πάει άλλο! Κατά μέσο όρο οι εκπώσεις των προσωρινών μειοδοτών των ετών 2009-2014 ανέρχονταν σε 39,8%, των ετών 2015-2017 εκτινάσσονται στο 56% ενώ το πρώτο δίμηνο του 2018 ξεπερνούν το 58,6%!!!

Το βασικό αποτέλεσμα της ανυπαρξίας νέων έργων είναι η επικράτηση έντονου και οξύτατου ανταγωνισμού στις ελάχιστες δημοπρατήσεις έργων, με αποτέλεσμα τα έργα να δημοπρατούνται 10% - 25% κάτω του κόστους, με αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες αποεπάτωσης και αμφιλεγόμενη ποιότητα κατασκευής των έργων, χρησιμοποίηση φθηνών εισαγόμενων υλικών και εξοπλισμού, χορήγηση των κατώτατων δυνατών αμοιβών και ασφαλιστικών κρατήσεων, αμφιβόλου ποιότητας συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας, φαινόμενο που τελικώς αποβαίνει εις βάρος της εγχώριας οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου και των χρηστών των έργων. Ταυτόχρονα, αυτό το φαινόμενο οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε κατάρρευση των υγιών επιχειρήσεων, οι οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν προσφορές κάτω του κόστους και μοιραία είτε θα έχουν μηδενικό κύκλο εργασιών είτε θα αναγκαστούν να εμπλακούν σε μία διαδικασία ζημιογόνων προσφορών που και πάλι θα τις οδηγήσει σε κλείσιμο.

Πρέπει και το νέο ΔΣ αλλά και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου να ενσκήψει στο πρόβλημα διότι τόσο ο κλάδος όσο και η ελληνική κοινωνία θα βρουν μπροστά τους γιγαντωμένες τις συνέπειες που θα αφήσει.

Β. Μείωση επαγγελματικής ύλης των εργοληπτών - Φωτογραφικοί όροι σε διακηρύξεις

Σε σχέση με τα δυο αυτά θέματα η έκτακτη γενική συνέλευση των μελών του ΣΑΤΕ στις 31.1.2018 έλαβε τις ακόλουθες αποφάσεις:

"I - Η Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο να προβαίνει στην ανάδειξη όλων των περιπτώσεων μείωσης της επαγγελματικής ύλης των εργοληπτών Μελών του ΣΑΤΕ και να λειτουργεί υποβοηθητικά στις περιπτώσεις Μελών που κινούνται διοικητικά, δικαστικά, για τις σχετικές περιπτώσεις, χωρίς ωστόσο την οικονομική επιβάρυνση του ΣΑΤΕ.

II - Η Γενική Συνέλευση των Μελών του ΣΑΤΕ εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο όταν ανακαλύπτονται περιπτώσεις σχεδόν φωτογραφικών ή φωτογραφικών όρων ο Σύνδεσμος θα βρίσκεται με υποστήριξη, πλάι σε όλα τα Μέλη εκείνα, τα οποία θέλουν να διεκδικήσουν την ακύρωση αυτών των διαγωνισμών με τις φωτογραφικές διατάξεις, στοχεύοντας είτε στην επαναπροκήρυξή τους ως έργα, εφόσον είναι εφικτό, είτε στην ενσωμάτωση αναλογικότερων και όχι φωτογραφικών όρων."

Ο ΣΑΤΕ διαπιστώνοντας, είτε αυτοτελώς, είτε κατόπιν καταγγελιών Μελών του, σημαντικές παρατυπίες σε διαδικασίες προκήρυξης διαφόρων δημοσίων έργων προχώρησε το τελευταίο έτος σε εκείνες τις απαιτούμενες δράσεις ώστε να καταγγελθούν και να γίνει προσπάθεια να αρθούν οι στρεβλώσεις. Χαρακτηριστικότερα παραδείγματα αποτελούν τα έργα που προκηρύσσονται ως προμήθειες/υπηρεσίες ενώ πρόκειται για δημόσια τεχνικά έργα.

Συνολικά ο Σύνδεσμος απέστειλε 57 σχετικές επιστολές - παρεμβάσεις, οι οποίες μπορεί σε κάποιους να μοιάζουν υπερβολικές σε πλήθος αλλά εκτιμώ ότι σε πλείστες περιπτώσεις έχουν λειτουργήσει και προληπτικά αποτρέποντας άλλες αναθέτουσες αρχές από την υιοθέτηση παράτυπων διαδικασιών όταν γνωρίζουν, την πιθανότητα παρέμβασης του ΣΑΤΕ. Τονίζω ότι όλες οι παρεμβάσεις μας έγιναν υπό τον άξονα της ισότιμης και ισόνομης αντιμετώπισης όλων των καταγγελιών χωρίς να εισέρχονται υποκειμενικοί παράγοντες κατά την κρίση του εάν θα ενεργήσουμε ή όχι σε μία εισερχόμενη διαμαρτυρία.

Αυτή είναι μία κατάκτηση του ΣΑΤΕ που ελπίζω να τηρήσει και το επόμενο Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΑΤΕ και που δεσμεύομαι προσωπικά να διασφαλίσω στο πλαίσιο που περνά από το χέρι μου.

Ενδεικτικά αναφέρω:

α) τις παρεμβάσεις μας για τα έργα ΧΥΤΑ όπου διαπιστώσαμε ότι δημοπρατούνται ως υπηρεσίες προκειμένου στους όρους των διακηρύξεων να τίθενται φωτογραφικές διατάξεις εξαιρώντας πλήρως και αναίτια την συντριπτική πλειοψηφία των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

β) τις παρεμβάσεις μας για τα έργα οδοφωτισμού LED όπου διαπιστώσαμε ότι δημοπρατούνται ως προμήθειες προκειμένου στους όρους των διακηρύξεων να τίθενται φωτογραφικές διατάξεις εξαιρώντας πλήρως και αναίτια την συντριπτική πλειοψηφία των εργοληπτικών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα όλοι οι διαγωνισμοί να κοστίζουν υπερβολικά ακριβά στους δημότες καθώς και να καταλήγουν όλοι σε έναν, τον ίδιο, ανάδοχο.

Αποτέλεσμα των παρεμβάσεων αυτών είναι η έκδοση:

i) της απόφασης 127/2018 της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών σε συνέχεια προδικαστικής προσφυγής εταιρείας-μέλους του ΣΑΤΕ με την οποία δικαιώνονται οι θέσεις μας περί μη νόμιμων διατάξεων που περιορίζουν υπέρμετρα και αδικαιολόγητα την ανάπτυξη ελεύθερου ανταγωνισμού στη διακήρυξη του έργου: «Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Δίκτυο οδικού Φωτισμού της Νήσου Ρόδου με την Προμήθεια & εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED».

ii) της Πράξης 33/2018 του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με την οποία κρίνεται ότι σειρά όρων της διακήρυξης είναι μη νόμιμοι διότι περιορίζουν υπέρμετρα και αδικαιολόγητα την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου ανάπτυξη ελεύθερου ανταγωνισμού και είναι δυσανάλογοι με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Η Πράξη αφορά στο έργο: «Εξοικονόμηση ενέργειας στο δημοτικό φωτισμό με την προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων τύπου LED και την προμήθεια λαμπτήρων τύπου LED» του Δήμου Αλεξανδρούπολης για το οποίο είχε εκφράσει ανάλογες θέσεις ο Σύνδεσμος σε σειρά Επιστολών του, καθώς και η ενασχόληση με το θέμα του Γραφείου Διαφθοράς της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, πέραν του γεγονότος ότι θα πάρει σημαντικές διαστάσεις και την Ελληνική Βουλή που όπως έμαθα έφθασε το θέμα.

γ) τις παρεμβάσεις μας ενόψει δημοπράτησης έργων αναβάθμισης δικτύων ύδρευσης και περιορισμού διαρροών σε 71 Δήμους της Χώρας, συνολικού προϋπολογισμού πάνω από 100 εκ.ευρώ.

δ) τις παρεμβάσεις μας για σειρά έργων που οι αναθέτουσες αρχές κατά την άποψή μας αλλά και σύμφωνα και με την άποψη του Νομικού μας Συμβούλου, έχουν περιλάβει κατά μη σύννομο τρόπο επιπλέον όρους στις διακηρύξεις βάσει του άρθρου 75 του Ν.4412/2016 χωρίς ωστόσο να λάβουν υπόψη τις προβλέψεις του άρθρου 76 αλλά και του άρθρου 53 όπου σαφώς αναφέρεται ότι η ενσωμάτωση αυτών των επιπλέον πόρων θα πρέπει να τύχει της έγκρισης του Υπουργού ΥΜΕ ύστερα από εισήγηση του ΣΔΕ.

Επιπλέον, ο Σύνδεσμός παγίως προτείνει ως ορθή επιλογή για τα επείγοντα έργα, τις ανοιχτές, προς όλες τις δικαιούμενες, βάσει του προϋπολογισμού των έργων, να μετάσχουν στις διαδικασίες εργοληπτικές επιχειρήσεις, πρόταση που ακολουθήθηκε στις περιπτώσεις των έργων λόγω των σεισμών του 2014 στην Κεφαλονιά. Ως Δ.Σ. εκτιμάμε ότι με αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλίζεται στο ακέραιο το κριτήριο αμεροληψίας κατά την πρόσκληση των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

Γ- ΜΕΕΠ

Ο ΣΑΤΕ αντιλαμβανόμενος εγκαίρως τον υψηλότερο κίνδυνο επικράτησης υποκειμενικών και αυθαίρετων προαπαιτούμενων κριτηρίων πρόσκλησης και συμμετοχής σε διαγωνιστικές διαδικασίες δημοσίων έργων, συμμετείχε ενεργά ήδη από το 2014 στην πρόσκληση σύνταξης Π.Δ. για το νέο ΜΕΕΠ, καταθέτοντας ανεπίσημα σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος στην προηγούμενη πολιτική ηγεσία του ΥπΥΜΕΔΙ. Οι οριστικές προτάσεις προέκυψαν από συστηματική ενασχόληση σχετικής ομάδας εργασίας που συγκέντρωσε το σύνολο των προτάσεων που εισήλθαν στον Σύνδεσμο, ενώ βασικά στοιχεία της πρότασης αποτελούν η, επί της αρχής, διατήρηση των άνω ορίων, η σημαντικότερη μείωση της απαιτούμενης στελέχωσης, η πλήρης κατάργηση των δεικτών βιωσιμότητας, η πλήρης κατάργηση του συντελεστή Γ', η διατήρηση των σημερινών, βασικών και εξειδικευμένων, κατηγοριών εργασιών ως βασικών. Το σύστημα κατάταξης που προτείνουμε διακρίνεται σε δύο στάδια. Στο πρώτο κρίνεται η χρηματοοικονομική εικόνα της κάθε εργοληπτικής εταιρείας και καθορίζεται η ανώτατη τάξη κατάταξης. Στο δεύτερο κρίνεται η τεχνική εικόνα και εμπειρία της κάθε εργοληπτικής εταιρείας ανά κατηγορία εργασιών.

Αυτές τις θέσεις διατύπωσε και ο ΣΑΤΕ με το από 6/7/2017 Υπόμνημα προς τον Υπουργό με θέμα το Ενοποιημένο Προσχέδιο ΠΔ για τα Μητρώα.

Έκτοτε ο ΣΑΤΕ διαπίστωσε μία μικρή κινητικότητα επί του θέματος, όταν η ΕΑΑΔΗΣΥ εξέφρασε την γνώμη της επί ενός Σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος με τίτλο: «Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε)», γνώμη που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα μας την 1/9/2017, και πέραν αυτού ουδέν.

Το βασικό διακύβευμα είναι εάν η εγγραφή στο ΜΕΕΠ, μέσω της πιστοποίησης και κατάταξης σε τάξεις, της επαγγελματικής, τεχνικής και χρηματοοικονομικής δυνατότητας της εκάστοτε εργοληπτικής επιχείρησης είναι διαβατήριο συμμετοχής στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων και εάν αυτό είναι συμβατό με το ενωσιακό δίκαιο.

Έχει διατυπωθεί σε Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου ως θέση της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ότι η πρόσκληση στους διαγωνισμούς δεν δύναται να γίνεται μέσω των τάξεων εγγραφής (εργοληπτικών πτυχίων) στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.. Σε αυτό απαντούμε: Ούτε η ενωσιακή νομοθεσία ούτε η εθνική απαγορεύουν τη χρήση των βεβαιώσεων εγγραφής στα επίσημα μητρώα εργοληπτικών επιχειρήσεων ως αποδείξεων πλήρωσης των, ανά διαγωνισμό, απαιτούμενων προϋποθέσεων τεχνικής ικανότητας και οικονομικής επάρκειας. Μάλιστα, ρητώς οι ενωσιακές Οδηγίες ορίζουν τις σχετικές βεβαιώσεις εγγραφής (άλλως εργοληπτικά πτυχία) ως τεκμήρια τεχνικής και οικονομικής καταλληλότητας. Περαιτέρω, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν απαγορεύει τη θέσπιση ανωτάτων ορίων μέχρι τα οποία ισχύει το ανωτέρω κριτήριο· το μόνο που απαγορεύει είναι τον άνευ ετέρου αποκλεισμό μιας επιχείρησης, χωρίς να της παρασχεθεί η δυνατότητα απόδειξης της τεχνικής και οικονομικής καταλληλότητας και επάρκειας και με άλλους τρόπους.

Κατά συνέπεια, θέση του ΣΑΤΕ, είναι η εξής: Άμεση πρόσκληση όλων των εγγεγραμμένων στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. εργοληπτικών επιχειρήσεων μέχρι το ανώτατο όριο της τάξης εγγραφής της ανά κατηγορία έργου και παροχή της δυνατότητας απόδειξης των ουσιαστικών προϋποθέσεων συμμετοχής σε διαγωνισμούς άνω του ορίου της τάξης εγγραφής της με τους ουσιαστικούς τρόπους που προβλέπονται και για τις μη εγγεγραμμένες στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. εργοληπτικές επιχειρήσεις (ήτοι ε.ε. προερχόμενες από άλλα κράτη – μέλη της Ε.Ε.).

Θέση του ΣΑΤΕ είναι ότι δεν υπάρχει καμία ασυμβατότητα στην υιοθέτηση ενός τέτοιου Μητρώου, το αντίθετο, ένα Μητρώο με αυτά τα χαρακτηριστικά θα λειτουργήσει υπέρ της διαφάνειας και του ανταγωνισμού και ενάντια στις αυθαιρεσίες και τις φωτογραφικές διατάξεις.

Θεωρούμε ότι σε αυτή τη θέση συμφωνούν όλες οι εργοληπτικές οργανώσεις και θα πρέπει να καταστήσουμε σαφές στο Υπουργείο ότι δεν θα δεχθούμε κάτι λιγότερο.

Θυμίζω την πρόσφατη απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης του ΣΑΤΕ ενάντια στην απαξίωση του εργοληπτικού πτυχίου και την επαναφορά της βεβαίωσης εγγραφής στο Μητρώο ως διαβατηρίου ικανού για την συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες.

Υπό αυτό το πλαίσιο ο ΣΑΤΕ καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια να αποφευχθεί η προοπτική πλήρους απαξίωσης του ΜΕΕΠ αφού η εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών και η πρόσκληση σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων αποκλειστικά μέσω του ΜΕΕΠ για τις ημεδαπές επιχειρήσεις συνιστά μία κατάκτηση διαφάνειας για τον κλάδο. Αυτή η προσπάθεια του ΣΑΤΕ εμπεδώθηκε και στην πρόσφατη συνάντησή του με τον Πρόεδρο και στελέχη της ΕΑΑΔΗΣΥ.

Ενημερώνω τέλος ότι πολύ πρόσφατα ο Υπουργός και ενόψει έκδοσης του νέου ΠΔ έκανε δεκτό το αίτημα του ΣΑΤΕ για πρόβλεψη παράτασης ισχύος των υφιστάμενων βεβαιώσεων εγγραφής στο ΜΕΕΠ των οποίων η εργοληπτική βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ είτε έχει προσφάτως λήξει είτε πρόκειται να λήξει εντός του ερχόμενου χρονικού διαστήματος, ώστε να μην προκαλείται ένα δυσανάλογο και περιττό διοικητικό και οικονομικό βάρος σε αυτές τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, και όλες οι σχετικές περιπτώσεις να κριθούν μία φορά με τα νέα κριτήρια που θα θέτει το Π.Δ. για το ΜΗ.ΤΕ. (άρθρο 107, παράγραφος 4 του ψηφισθέντος νομοσχεδίου του ΥπΥΜΕ με τίτλο: "Ρυθμίσεις θεμάτων μεταφορών και άλλες διατάξεις").

Δ - Τιμολόγηση των δημοσίων έργων.

Ο ΣΑΤΕ έχει προ πολλού επισημάνει πως ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο μελέτης και κατασκευής των δημόσιων έργων προκειμένου να υπηρετεί τον βασικό στόχο της βέλτιστης αξιοποίησης των περιορισμένων δημοσίων πόρων πρέπει απαραίτητα να συμπληρώνεται και από ένα Εθνικό Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης των Έργων σε όλο τον κύκλο ζωής τους, να αναφέρεται σε όλους τους συντελεστές παραγωγής των Τεχνικών Έργων, να παρακολουθεί τις τεχνολογικές εξελίξεις και να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές.

Πρόσφατα ο Υπουργός εξέδωσε Υπουργική Απόφαση με την οποία συστήνει Ομάδα Εργασίας Τεχνοκρατών για την προσέγγιση των γενικών αρχών και μεθοδολογίας για τον προϋπολογισμό και την κοστολόγηση των τεχνικών έργων με σκοπό την αποτροπή αποδοχής τυχόν επιζήμιων για το δημόσιο συμφέρον οικονομικών προσφορών κατά τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων έργων, με σκοπό να πολεμηθεί ο αθέμιτος ανταγωνισμός στα Δημόσια Έργα, που όπως πιστεύει (το είπε στην Ε.Γ.Σ) θα μειώσει κατά πολύ της εκπτώσεις !!

Ε - Πηγές Χρηματοδότησης των έργων

Πέραν των ανωτέρω θεμάτων το νέο Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να μεριμνήσει προκειμένου να ενημερωθούν τα Μέλη για νέες πηγές χρηματοδότησης των έργων, διότι όπως όλοι αντιλαμβανόμαστε το μοντέλο του εργολήπτη δημοσίων έργων που περιμένει από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων να χρηματοδοτήσει την επαγγελματική του δραστηριότητα πνέει τα λοίσθια.

Ο κλάδος θα πρέπει να διεκδικήσει την ενεργότερη συμμετοχή του σε νέα Χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως το πολυδιαφημισμένο "πρόγραμμα Γιούγκερ", στις χρηματοδοτήσεις των Διεθνών Πιστωτικών Ιδρυμάτων, για τα μεγάλα τουλάχιστον αναπτυξιακά έργα με ΣΔΙΤ ή Παραχωρήσεων, ακόμη και αυτά με την μέθοδο αποπληρωμής "με ρήτρα διαθεσιμότητας"(όπως ο ΒΟΑΚ) ή με την μέθοδο που εφαρμόζεται σε βόρειες χώρες "βινιέτα" για τα νησιά κυρίως.

Μία ακόμη πηγή χρηματοδότησης έργων μπορεί να αποτελέσει η υποχρέωση της Χώρας μας να ενεργήσει για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση των ενεργοβόρων κτιρίων της χώρας μας.

Σημειώνω ότι από 1.1.2021, όλα τα νέα κτίρια πρέπει να είναι κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας, ενώ για τα νέα κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα, η υποχρέωση αυτή τίθεται σε ισχύ από την 1.1.2019.

Η ενεργειακή αναβάθμιση των δημοσίων κτιρίων είναι πολύ σημαντική υπόθεση που προφανώς απαιτεί πόρους. Κάθε χρόνο πρέπει να αναβαθμίζεται ενεργειακά το 3% της επιφάνειας των ιδιόκτητων κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης με επιφάνεια πάνω από 250 τ.μ.

Με την εξεύρεση πόρων για τα μεγάλα έργα με τις παραπάνω μεθόδους απελευθερώνονται πόροι από το εκάστοτε ΕΣΠΑ προκειμένου να στραφούν σε μικρομεσαία περιφερειακά έργα που τόσο ανάγκη έχουν οι τοπικές κοινωνίες.

Παράλληλα μπορεί το κράτος να προβεί στην αξιοποίηση των λεγομένων "αργυρικών", από φιλέτα δημοσίων ακινήτων π.χ. κατασκευή του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης με χρήματα που θα παραχθούν από real estate από την μελλοντική αξιοποίηση του σημερινού αεροδρομίου (1500 στρέμματα), όταν αρχίσει η λειτουργία το νέου αεροδρομίου στο Καστέλι.

Σε όλες τις περιπτώσεις ωστόσο χρειάζεται και ένα υγιές Ελληνικό Τραπεζικό σύστημα, κυρίως και για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που σήμερα δεν τιμά τον ρόλο του προς τον σκοπό αυτό.

Ένα ακόμη ζήτημα που θέλω να αναφερθώ είναι αυτό το πολύπαθης ενοποίησης / ενιαίας έκφρασης των εργοληπτικών οργανώσεων.

Συνάδελφοι τα οικονομικά δεδομένα της κρίσης, το μικρό μέγεθος της Χώρας, τα κοινά προβλήματα των πραγματικών κατασκευαστών στον κλάδο, η παύση της υποχρέωσης εγγραφής στις εργοληπτικές οργανώσεις δεν δικαιολογούν άλλη αναβολή στο ζήτημα που επί τριάντα έτη συζητείται αλλά δεν ωριμάζει ποτέ. Το επόμενο Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να θέσει σε προτεραιότητα την εκφρασμένη θέση της Γενικής Συνέλευσης των Μελών του ΣΑΤΕ για Ενοποίηση των Εργοληπτικών Οργανώσεων θέτοντας σε ζύμωση όλα τα κρίσιμα ζητήματα.

Κλείνοντας τον σημερινό απολογισμό και λογοδοσία του απερχόμενου Δ.Σ. θα ήθελα να δηλώσω δημόσια την χαρά και την ικανοποίηση που είχα την τύχη να ηγηθώ ενός μαχητικού Διοικητικού Συμβουλίου στην πιο δύσκολη περίοδο που θυμάμαι να διανύει ο εργοληπτικός κόσμος, ενός Διοικητικού Συμβουλίου που στην συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων ελάμβανε ομόφωνα τις αποφάσεις του, συνθήκη που εκ των πραγμάτων μεγαλώνει την διαπραγματευτική δύναμη του εκάστοτε Προέδρου ΣΑΤΕ και να τους πω ότι μπορεί να μην πετύχαμε βασικούς στόχους μας αλλά πετύχαμε ορισμένους για τους οποίους θα πρέπει να είμαστε υπερήφανοι όπως:

- την επίλυση του ζητήματος της αναθεώρησης,
- την αποφυγή εφαρμογής έστω και μίας ημέρας του νόμου εκτρώματος 4281/2014,
- την ανάπτυξη ξεχωριστής πλατφόρμας ηλεκτρονικών διαγωνισμών δημοσίων έργων,
- τον σαφή ορισμό του τί είναι έργο (άρθρο 2 του Ν.4412/2016),
- τον περιορισμό του συστήματος «μελέτης – κατασκευής», όπου πλέον θα πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένο, σε συγκεκριμένα, εκ των προτέρων προσδιορισμένα, είδη έργων, και με πλήρως μετρήσιμα και αντικειμενικά κριτήρια βαθμολόγησης και ανάθεσης (αξιολόγηση των τεχνικών κριτηρίων με το σύστημα Pass/Fail και στη συνέχεια στο επόμενο στάδιο, το κριτήριο ανάθεσης είναι η μειοδοσία).
- λύση στο σοβαρότατο πρόβλημα της διπλής παρακράτησης του φόρου εργολάβων 3%,
- την σύσταση του ΤΜΕΔΕ ως καθολικού διαδόχου στους τομείς της εγγυοδοσίας / πιστοδοσίας του ΤΣΜΕΔΕ,
- την εμπέδωση του ΣΑΤΕ ως του πλέον αντιπροσωπευτικού φορέα εκπροσώπησης της εργοληπτικής επιχειρηματικότητας με πανελλαδική εμβέλεια και
- την αναγνώριση του ΣΑΤΕ ως συνώνυμου της αξιόπιστης πηγής πληροφόρησης και έγκυρης εκπροσώπησης του κλάδου στα διάφορα fora.

Με αυτές τις σκέψεις εκφράζω την ευχή οι σημερινές αρχαιρεσίες να διεξαχθούν ομαλά και να αναδείξουν τους καλύτερους εκπροσώπους για τον κλάδο.

Σας ευχαριστώ.
Ζαχαρίας Αθουσάκης
Πρόεδρος ΣΑΤΕ